

# Recuperem la iniciativa, ara

## *Les claus de la Preparació i la Resposta\**

[Com enfortir el sistema d'innovació en salut i preparar-lo per a properes etapes del repte de la COVID-19 i per a pandèmies futures]

## Resum Executiu

Entitats impulsores de la proposta:

---



---

\* WHO: "Strategic preparedness and response plan. Operational planning guidelines to support country preparedness and response" <https://www.preventionweb.net/publications/view/71027>

La pandèmia de la COVID-19 ha generat una crisi global que ha sacsejat tots i cadascun dels àmbits de la societat. La situació desencadenada ha posat de relleu fins a quin punt no s'havia previst ni la natura ni la dimensió d'una crisi que ha comportat enormes pèrdues en vides, llocs de treball, estructures econòmiques i estat del benestar en general. Ningú no estava preparat per una situació com aquesta, per velocitat i intensitat de l'impacte, però es pot fer reflexió sobre les lliçons a aprendre. Ara és el moment de prendre la iniciativa i planificar com fer front a una situació que pot ser llarga i intensa i en la que preparació i la resposta hauran de sorgir en gran mesura del coneixement, la innovació i la producció en les indústries de la salut.

El document "*Recuperem la iniciativa, ara...*" té la voluntat d'analitzar la situació generada, tant per la COVID-19 com per la resposta a la pandèmia, i proposar accions per enfortir el sistema d'innovació en salut i preparar-lo per a properes etapes d'aquest repte i per a futures pandèmies. És una proposta col·lectiva d'un conjunt d'institucions que representem la majoria del teixit empresarial de grans empreses, pimes i startups innovadores, i que està enfocada als sectors biotecnològic, farmacèutic, de les tecnologies mèdiques i sectors relacionats. La proposta s'alinea amb els programes i grans acords de país sobre els que Catalunya dibuixa la seva estratègia de futur, com són el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement (PN@SC), el Pla de reactivació econòmica i protecció social (CORECO) o l'Estratègia Catalunya 2022, així com els principals programes de resposta europea i actuacions internacionals davant la COVID-19.

Catalunya compta amb un ecosistema d'innovació en salut potent, amb universitats i centres de recerca i tecnològics capaços de dissenyar noves teràpies, vacunes, proves diagnòstiques i equipament mèdic; amb hospitals capaços de donar uns serveis assistencials de primer nivell, al mateix moment que poden assajar els nous desenvolupaments; amb un teixit d'*startups* i petites empreses àgils i innovadores que poden desenvolupar noves tecnologies i posar-les al mercat ràpidament; amb una indústria farmacèutica, química, de tecnologies mèdiques, de proves diagnòstiques i de laboratoris d'assaig amb capacitat per respondre ràpidament a les necessitats, i escalar producció i serveis; i amb una indústria dinàmica, diversificada i competitiva de sectors vinculats a la salut directament o indirecta.

La preparació i resposta a futures crisis exigeix una acció col·lectiva i coordinada per accelerar els processos sense afectar la seguretat. Els agents del sistema català d'innovació tenim l'obligació d'identificar punts de millora i convertir-los en noves oportunitats per tal de maximitzar l'impacte de les tecnologies i capacitats pròpies en la mitigació de les conseqüències (de salut, socials i econòmiques) d'aquesta i futures pandèmies. Les capacitats reals del sistema són més avançades i potents del que s'ha vist durant aquests mesos.

La singularitat d'aquesta crisi ha generat una demanda de productes sanitaris, recerca clínica i infraestructura regulatòria sense precedents en la història recent. La preparació i resposta a futures crisis exigeix accelerar els processos sense afectar la seguretat. Cal simplificar els procediments i alliberar recursos en favor dels aspectes més crítics:

- Agilitzar la translació de vacunes i teràpies dels centres de recerca al desenvolupament clínic i ampliar la capacitat de producció.
- Incrementar la capacitat de disseny, producció i desplegament de tests diagnòstics fabricats a Catalunya.
- Accelerar la producció i homologació de nous dispositius mèdics i materials sanitaris (inclosos EPIS).

- Disposar de dades fiables i traçables, tant en l'àmbit estrictament de salut com en altres, que poden ajudar a gestionar millor situacions com l'actual.
- Preparar el sistema per tal de poder implementar la capacitat transformadora de la telemedicina i les eines digitals.
- Dissenyar plans de contingència clars, basats en l'evidència i consensuats.

Les propostes de valor d'aquest document són operativament factibles i implementables a curt, mig i llarg termini, tenen un impacte molt significatiu tant per protegir la salut de la població com per minimitzar les pèrdues econòmiques i preparar el país per futurs reptes. El seu cost s'estima en menys de l'1% de les pèrdues econòmiques produïdes per la COVID-19 i poden tenir un retorn molt significatiu en la seguretat sanitària i l'eficiència del sistema de salut, alhora que impulsar el sector innovador en salut de Catalunya, fent el país més competitiu a escala global.

Les accions proposades es poden llegir com un pla de xoc (accions a curt termini) i de preparació (a mig i llarg termini), que els autors agrupem en els següents deu apartats:

1. Recerca i desenvolupament propis en noves malalties víriques
2. Capacitat diagnòstica pròpia
3. Capacitat productiva de vacunes i altres productes biològics avançats
4. Capacitats en dispositius mèdics
5. Equipament i material sanitari
6. Eines digitals i telemedicina
7. Accés a dades de salut i altres dades relacionades
8. Foment d'ela innovació generada al sistema públic de salut
9. Processos de certificació, compra i adopció de tecnologies per part del sistema de salut
10. Contribuir des del sistema d'investigació en salut, a incrementar el nivell de progrés i benestar social

Durant anys, el sistema de recerca i innovació ha viscut en un marc d'evolució gradual, i s'han invertit molts recursos en projectes allunyats de situacions d'ús reals. Aquesta crisi ens ha ensenyat que les tecnologies han d'avançar un pas més i testar-se al màxim en situacions d'ús real. Cal contemplar i preveure tots els passos necessaris per tal que les innovacions arribin als ciutadans independentment de que els terminis i circumstàncies siguin d'estrès màxim.

Els Governos han d'avançar-se, estimulant l'economia, protegint la població i impulsant el desenvolupament i fabricació de productes i tecnologies imprescindibles per fer front al repte. Una de les lliçons clau de la pandèmia és la importància dels terminis i del cost-oportunitat per respondre a aquesta crisi i prevenir les futures.